

૩૬૦૬

શ્રી શિવોપાસના.

ભાગ ૧ લો.

તથા

શ્રી જ્ઞાનુલનાથ, માણુકેશ્વર તથા પારવતી
સર્વોત્તમ મહિમા.

જનાવનાર મણીલાલ મગનલાલ રાવળ.

મુ. ૧૯૨૬ ખે.આ. મા. ગ્રા.ક. તથા અ. સ. સ. કંન્ના.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર સદાચ્ચાન્દ્ર મંડળી
તરફથી

અંબાલાલ મથુરદાસ મું. ફે. રફ. ખી.

અંબા. પત્રીઅંબા.

દોહરો.

ધરમ ધ્યાન પર આજવા, શીવ ભક્તો ને ક્રોધ,
“શીવોપાસના” નામનું, પુસ્તક નીકળ્યું આવડ.

સંવત ૧૯૪૪ શ્રાવણ શુદ્ધ ૬ સોમવાર
સ્વદેશપ્રકાશ દાખખાનુ ગુલાબવાડી.

કિંમત રૂ. ૧/-

સામગ્રી લેનારને કમીશન મળશે.
સર્વે શિવ ભક્તો તથા વૈષ્ણવ વર્તમાન
થોડી મુઠી અણેત લાભ.

પ્રસ્તાવના.

સાહેબ લગાર મન દબને વાંચવા મેહિરમાની કરશે.

અમારી “ સદા આનંદ મંડળી ” આજ થોડા દિવસ યયા અંધાએલી છે, તેમાં દિન પ્રતિ દિન સૂત્ર માણસોના ધણેજ સારો જમાવ થતો જાય છે, તે ધણીજ ખુશીની વાત છે.

આ મંડળીમાં દર રવિવારે ધર્મ સંબંધી બાબતો સ્થીરતા પણે લાંબાવી, જ્ઞાન સમુદય બાષણ કરવામાં આવે છે. અને દરેક શુભ કામમાં તથા પરાપકારમાં, ખતતી મદદ કરવી તેવો હેતુ છે.

અરે હિંદુભાઈઓ તથા વૈશ્ણવ ધર્મી સાહેબો લગાર પુરતો વિચાર કરી જુઓ કે દરેક ધર્મની વૃદ્ધિ કરવાને પોત પોતાના ધર્માંધ પણાની મગફળી જણાવવાને દરેક ધર્મના માણસો સારી સારી મંડળીઓ, સભાઓ, અને મીટીંગો બરી પોતાના ધર્મનું વાખ્યાન કરે છે, તે એવી મતલબથી કે, જેથી પોતાનો ધર્મ વગરે ફેલાય—પણ દીલગીર છીએ કે, વૈશ્ણવ ધર્મ સંબંધી કોઈ-પણ ઠેકાણે એવી અતિ પ્રસિધ્ધ સભા અંધાએલી નથી. તેથી વૈશ્ણવ ધર્મની વૃદ્ધિ થવાને બદલે ઊલટો ક્ષય થતો જાય છે. તે જુઓ છી દીલગીરી!

અમારો વીચાર વૈશ્ણવ ધર્મ ફેલાવવાનો છે તે પરમેશ્વર કરે અને સારા સારા સદ્ગુહરુથની પુરતી મદદ માગશે, તો અમારી હિમેદ બર આવશે અને ધર્મનો ફેલાવો થશે.

અમો એ ઉપજ માટે આ પ્રથમ ચોપડી છપાવી બહાર પાડી છે તે પ્રથમ ભાગ છે આશરો મળશે તો બીજી બહાર પાડીશું. મડળીની સરવે પેદાશ શુભ કામની અંદર મદદ કરવાને કરાવેલી છે. માટે હું વૈશ્નવ ભાઈઓ, અમે આપનો આશરો માગીએ છીએ, કે સ્વધર્મની વૃદ્ધિ થવા, અમારી અંધાએલી મંડળીને, આપ આશરો આપો. કે જેથી ઉમેદ પુરી થાય.

શું આ કામમાં મદદ કરશો તો તમને જેર ફાયદો છે? અગર શું, શરમ છે? અગર શું, મેહેનત છે? પણ નહીં નહીં, તે તો એમ જાણવું, કે આ કામ સર્વથી શ્રેષ્ઠ, ફળદાયક, નામ પ્રસિદ્ધ, અને મોક્ષ થવા લાયક છે. માટે હું ભાઈઓ આપ મેહેનત આની કરી અમને મદદ આપો અને આપના તન બદન મનથી અમને ચાહો તથા અમને ઉત્તેજન આપો કે જેથી અમે આપના આશરાથી અમારું કામ સફળ કરીએ.

અમારી આ અરજ ધનવાન એકલાને લાગુ પડતી નથી પણ સર્વ સ્વધર્મી ભાઈઓ તે લાગુ પડે છે કહેવત છે કે પાળે તનો ધર્મ અરે હું ભાઈઓ. તમે અંધારમાં ઘેરાએલા નરહો અને તમારા ધર્મને ભૂલી નજાઓ કાનમાંથી મેલ કાઢો અને જાગૃત થઈ અમારી અરજ મનમાં લઈ મદદ કરો.

આ સાથે બનાવેલી કવિતાઓ શિવભક્તિ કરવાને બનાવેલી છે. તે યરાયર સમજી સમજીને વાંચશો, તો માલમ પડશે કે, તે સર્વે કવિતાઓ દરરોજ બોલવી, અને મોઢે કરવી લાયક

છે અને આગળથી ધરાક થઇ આશરો આપનાર સાહેબોનાં નામ
આ સાથે દાખલ કરેલાં છે તેમને વિનવીએ છીએ કે આપ સાહે-
બે જોવો આશરો આપ્યો છે તેવો આપવા મેહેરબાની કરશો. તો
પણ અમારાથી બની શકશે તેટલી મેહેનત કરી કામ ચલાવીશું.
હે ઉપદ્રારી, સર્વજ્ઞ, સર્વ વ્યાપક, ભક્ત રક્ષક અને દયાળુ પ્રભુ
અમારૂં રક્ષણ કરી અમને આશરો આપવા માટે વૈશ્રવ લોકોનાં
મન સુકોમળ કર. તથાસ્તુ.

લાલ મણીલાલ મગનલાલ મેનેજર નારદીપુર,

મુ. હું. સ્ક્ર. પેં. આ. મા. અને શા. ક. તથા

અ. સ. કર્તા.

૩૬૦૬

ગ્રંથ પ્રારંભ.
શ્રી ગણપતિ સેવ.

સાદૃશ વિહીડિત છંદ.

રિધ્ધા સિધ્ધિના પતિ ગણપતિ, દુઃદાળા દુઃખ ભંજના;
પારવતીના પુત્ર ને પ્રણમું, ગવરી પૂત્ર ગણેશવા.

શિખરણી છંદ.

અરે દેવં દેવા, ગણપતિ ગળનન દુઃખ હરા;
પરેશા વિશ્વેશા, પ્રણમું તુજને શીશ સુખ કરા. ૧
કૃપા દ્રષ્ટી વિના, નવરહી શકું હું ક્ષણું આણું;
અતી પાપી હું છું, વિષય મહિ લાગ્યું ચિત બાણું. ૨
નિયંતા ત્રાતા છો, નિયમ અતિ ભારે બહુ કર્યા;
કૃપા સિંધુ વંદુ, ત્રિધ વિધ પ્રકારેજ પ્રસર્યા. ૩

તમારી દ્રષ્ટીથી, નિશદિન રહીએ મગનમાં;
 દયાં પુરી દીસે, દિન જન પ્રત્યે નિત્ય મનમાં. ૪
 અતિ મોદક' હારી, સકલ ભય ત્રાતા ભવ ધરા;
 પિતા, માતા, બ્રાતા, પદમ પદ દાતા, દુઃખ હરા. ૫
 નિરાધારા ધારા, નિરૂપમ નિયંતા મન ધરે;
 થવા કામો સર્વે, સર્ગ અતિ સેવા તુજ કરે. ૬
 તમારે આધારે, અતિ વિમલ થાશે અમ મતિ;
 તમારે આધારે, વિમુખ નવ રાખે શિવ પતિ. ૭
 દયા દ્રષ્ટિ દેવા, દિન જન પ્રત્યે નિત્ય કરશે;
 કરે તારી સેવા. અવગુણ અમારા ન ધરશે. ૮
 મહાદેવા દાતા, નમિનમિ કરે નમ્ર વિનતી;
 સદા આ દાસોને તુજવિણ અમારે અન્ય નથી.

શંકર સ્તુતિ.

શાર્દૂલ વિક્રીડીત છંદ.

ભોળા શંભુ દેવ મહાદેવ તું, શિવ શંકર માલેશ્વરા;
 ત્રિપુરારિ ત્રિલોચના પરણમું, વંદું શ્રી વિશ્વેશ્વરા.

તોટક છંદ.

શિવ શંકર શ્રી કષ્ઠાસપત્ની, શિરતાળ તમે સુખ દેણ અતી;
 ધરે ધ્યાન નિરંતર નાથ તણું, પર થાયસહુ દુખ અમ તણું. ૧
 વરદાન તમારે અચળ રહે, ગુણ શાસ્ત્ર મહી પન્ડીત કહે;
 બહુનામી તમે ગુણ ગામી નકી, મુજ સ્વામી ઉધાર થશે તું થકી. ૨
 નર નારી પરે સમ ભાવ ધરો, હરવા સહ સંકટ મન કરો;
 અતિકામી તમે સહ જન કહે, પણ નાથ શું ભોળપણું અહે. ૩

નર જોહ કમળ પુજ્ય કરે, હરવા દુઃખ નેહનું મન ધરે;
 શિરનાથ પુજ્ય ગગનપરે, તેહ લોક સહ શિર સેવ કરે. ૪
 પદ ઉદક પાન પતાળ વિશે, મૃત્યુલોકમાં શિવનું આણુ દિસે;
 ભર થાળ ગુલાબ ખીલીપતરે, ધુપ દીપક ચંદન લેપ ખરે. ૫
 અખિલંચ ગુલાલ ને કેવડીઓ, જુદા જન તણી ખીલતી કલીઓ;
 પુર ભાવ થકી ખુબ ગંધ જવળા, અગરો અતિને કપુરો ઉઝળા. ૬
 નમી નાથ નિરંતર પાવ પડું, પછી સેવ કરું દુઃખ જન્ય વડું;
 શિવ ભાંજ અને ધનતુરો ગમે, નવ હોય તે ત્યારે તું બેસો ભમે. ૭
 શુભ કરીય ગાંઠે ઘણાજ અને, સુખ ગાલ સુણી ખુશી થાય તને;
 શિવનાથ સહાય કરો અમને, ઉઠ આળસ કાઢ કહું શું તને. ૮
 નમ સેવક સેવ કરેજ ઘણી, અમ કષ્ટ હરો અવિનાશ ઘણી;
 શુભ મંડળી આશ તમારી ધરે, અવિનાશઉઠો ઓ હરે ઓ હરે. ૯

સાદૃશ વિકીડિત છંદ.

વેદોથી મહિમા મહાન ઉચરું, ભક્તિ પંથે સંચરું;
 જેનો અંત અનંત પામી ન શકે, તેના શિવ ચિતે ધરું.
 જેડીને શિવહાથ નાથ તમને, નિત્યે કરું પ્રાર્થના;
 પ્રીતી પૂર્ણ કરી પુરીજ ફરજો, સર્વે રૂડી કામના.

રાગ બ્રહ્મ દેશનો.

(તું ન કુમલા જીઅરવા ઓ પિતા મોરા) એ રાગ.

મેહુર કીજે શંકરવા ઓ શંભુ ભોળા, મેહુર કીજે શંકરવા;
 સંપક સરવે શિશ નમાવે, મેહુર કીજે શંકરવા. મેહુર કીજે. ૧

પાપ અમારાં દૂર થશે સહ, જ્યારે કરશે નગરવા.	૨
કાન ઉઘાડો ધ્યાન લગાડો, ટુંકી અરજ ધરવા.	૩
દેવ અને મહાદેવ તું સાચો, કાચો નહીં ભૂંધરવા.	૪
ત્રણ ભુવનમાં ત્રાહ પમાડી, સતી પારવતી વરવા.	૫
તેહ કારણ ત્રિલોચની કહીએ, રહીએ નિત્ય ચરણવા.	૬
આ દુનિયામાં ભટકી ભટકી, આવ્યો તારે સરણવા.	૭
અવિચળ આરો આપ તણોજો, આવ્યો ત્યાંહી ઉગરવા.	૮
ભાંગ ધંતુરો લાવું હું ગાંજો, આપને કેદ કરવા.	૯
સરવે દુનિયાં તુમ સરણ છે, સુખ તારા ચંદરવા.	૧૦
તેત્રીસ કોટી દેવ સરવજો, સેવ કરે ધંદરવા,	૧૧
મોટા મોટા દેવના દુઃખો મેહર કીધી તે ટાળવા.	૧૨
કૈલાસ વાસી છો અવિનાસી, ખાસી સુરત સુંદરવા.	૨૩
પુરણ પ્રેમે પાએ પડું છું, આવ્યો દુઃખે કગરવા,	૧૪
ગોચર દ્રષ્ટી ધરો સેવકપર, જ્યે જ્યે હરહરવા,	૧૫

સાદૃશ વિકીડિત છંદ.

કામો સૌનખળાં, કીધાંજ સંધળાં, સંભાળી લેજો મને;
આવ્યો છું શરણે કૃપાનિધી બધી લજ્જા રહીછે નને.

મનહર છંદ

શંકર કૈલાસ વાસી, જાણી લીધો અવિનાસી,
કાસી કાસી વિશ્વકાસી, નમતુજ નામને.

ત્રીશોચીને ત્રિપુરારી, વળી ગંગ જટાધારી,
 શંખનાદ સુરકારી, વારી તુજ ધામને.
 મનોહર રૂંડ માળા, કોટે નાંગ કાળા કાળા,
 ભુત પ્રેત ટોળી વાળા, પુરો અમ હામને. ૧
 વિભુતી ધારણા દેવ, ભાવે કરું નિત્ય સેવ,
 એવી આપા નાથ દેવ, મેવ મેવ દાસને.
 કૃપા ધારી કનડળા' લીધુ હાથની અંદર,
 અખે પાત્ર છે સુંદર, મંદીર સમાસને.
 ગાંજો ભાંગને ધંતુરો, પીવા નાથ તુંતો પુરો,
 ત્રિસુજે હણે અસુરો, ખુરે ખુરા વાસને. ૨
 હર હર શિવહર, દુખ ટાળી સુખકર,
 શિરપરતું છતર, અમર અચળ છે.
 વિધન હારી છે ખાસો, તારો જોવો શો તમાસો
 સેવક સામે પ્રકાસો, વાસો શિર પર લે.
 શુભ કામ પાર કરો, મન વાંચ્છિત ભરો,
 મીઠી દ્રષ્ટ નાથ ધરો, મંડળીની જે જે. ૩

સાદૃશ્ય વિકીરિત છંદ.

લગ્નજી છે તુજ હાથ નાથ ચિતમાં, દોષો ન વિચારશે.

માગે એ વરદાન આ મંડળી, સૌ સંસારથી તારશે

રાગ બ્રહ્મદેસી.

(સુતો સદાએ ખારી ખારી કીયા હમને, સફર લાચારી) એ રાગ.

ધરો ધરો અરજ આ મારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી;
 કરો કરો કપા કિરતારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૧
 શું પારવતી પતિ આજે, તું કેમ નહીં નિવાજે;
 ખરે ખરો દિસે વિયં ધારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૨
 શું પારવતી સંગ રાગે, તેહ સુખ માંહી શું માગે;
 હવે વળો છોડી દો નારી; સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૩
 અમ લાજ જશે જો ભોળા, તો ધિક ભભૂતના ગોળા;
 ધિક ધિક ભગતિ તારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૪
 જે કે રીનો વિશ્વાસી, તેહ થાય જરૂર નિરાસી;
 નહીં નહીં આશ લગારી સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૫
 જે ભાંગ ધંતુરો પીએ, પારવતી ગુમથી પીએ;
 શું કરે તેહ ધિકારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૬
 જે રાખ લગાવે અંગે, વળી ફરે કામની સંગે;
 કેમ કરી નાંખે દુઃખ કાડી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૭
 જે શંખ નાદ પૂકાવે, વળી ડમર જેહ વળવે;
 જેહ ફરે વજર કછ વાળી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૮
 તને કેમ કહું કૈલાસી, વળી કેમ કહું અવિનાસી;
 તું ઘણો વિભૂતી ધારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૯
 આનંદ સદાએ આપો, આ ચંડળીનાં દુઃખ કાપો;
 નમે નમે દાસ નિરધારી, સેવક પામે દુઃખ ભારી. ૧૦

સાર્દૂલ વિક્રીડીત છંદ.

સ્વામી સર્વ સમર્થ સત્ત્વ સખળી, સંપુર્ણ સત્તા ધરો;
 નિથ્યા માનુષિયત્વ જન્ય સધગ્રું, જ્યારે કૃપાના કરો.
 આંધીછે અવધિ સહાં લગી, મતિ જીવો તણી ચાલશે;
 તેથી પાર ગએ ઘણો ભ્રમ થશે, બ્રાંતિ જુદી ભાસશે. ૧
 માટે તે અવધીજ મધ્ય રહીને, ભક્તિ તારી ધારવી;
 શિક્ષાઓ શિવ તારી માન્ય કરીને, નીતી ન વિસારવી.
 દાસોને બહુ દાઝ શિવ ચડશે, કરશે તારી મસ્કરી;
 ઉઠો આળસ તજ પરી શંકરા, માગુ એ પ્રીતે હરી. ૨

પાર્વતી પ્રાર્થના.

શિખરણી વૃત્ત છંદ.

અરે શું વિસ્તારું, સખલ શક્તીમાત તમને;
 અરે શું વિસ્તારું, અતુલ દુષ્ણ વાધ્યુંજ અમને.
 અતિ સેવા કીધી, પણ નવ ધરે નાથ મનમાં;
 સમાવીતે દીધી, વિનયની વિનંતીજ તનમાં. ૧
 કહું શું ઓ માતા, અગણિત વિનંતી બહુ કરી;
 પરંતું તે જોળે, અમિત થઇ કાંઇ નવ ધરી.
 હવે થાક્યા છેએ, શરણુ ગત આઘ્યા તુજ કને;
 કૃપા દૃષ્ટી કીજે, અભય પદ આપોજ અમને. ૨
 દામાવંતી માતા, અવગુણુ અમારા નવ લહો;
 જઘ્ન જોળા પાસે, અમવંતિ વિનંતી સહ કહો.

અમે દ્વારે ઉભા, જુગલ કર જોડી સન મુખે:

જઈ કેળે એવું, પિડિત તમ દાસો અતિ દુખે.

૩

સાખી.

(મહોલે પધારો મહારાજ માણીગર મહોલે પધારો) એ રાગ.

વેહેલાં જગાડો માત, પારવતી વેહેલાં જગાડો;

જલદી જગાડો નાથ, પારવતી વેહેલાં જગાડો. ટેક.

અમ સેવક તમ ચરણપર, સરણ થયા નિરધાર;

કરણ ધરો આ વિનતી, હરણ કરો દુઃખ સાર. પારવતી. ૧

ભવસાગર સંસારમાં, ભૂલો પડીઓ જીવ;

સારો રસ્તો નવ જડયો, હવે શું કરું આ શીવશીવ. પારવતી, ૨

દુઃખ દરિયામાં ડુબતો, ખાતો ગોથાં અપાર;

ભટકી ભટકી આવીઓ, ભોળા નાથને દ્વાર. પારવતી. ૩

પણ ભોળો કપટી થયો, તુજ પ્યારેઓ માત;

એવી મોહણી શી કરી, જેથી ઢીલ કરી ભોળે નાથ. પારવતી. ૪

દાસ દાણિદ્ર કાપવા, ભોળો નવ ધરે ધીર;

તે તુજ કારણ થઇ ગયો, જાણે કોરા ઘડાનું નીર. પારવતી. ૫

ઉમીઆ મંભાયા કહું, વસી કરણ કેમ કીધ;

કામણ ટુંમણ બહુ કરી; શિવ નાથનું મન હરી લીધ. પારવતી. ૬

કેદ્ર ચડયું તુજ તંત્રનું; માટે સુતા તેહ;

બોલાવ્યા બોલે નહીં, એવો તાહરો લાગ્યો નેહ. પારવતી ૭

માફ કરો માજી હવે, અમ કારણ આપાર;

વશી કરણ પાછાં કરો, શીવ ચડશે અમારી વહાર. પારવતી. ૮

શિખરણી વૃત છંદ.

આતિશે નિંદ્રામાં, ભવપતિ ભરાણા ઝમમ અતિ;
જગાડો માતાજી, ગહન દિસતી નાથની ગતી.
નહીંતો બોલીશું, કઠણ વચનો માત તમને;
અમે તો અજ્ઞાની, શરમ નહિ થાશેજ અમને.

(મેરે ગમકા તરાના સુનીએ શીસાના) એ રાગ.

જગાડો જોગ માયા, રે શિવરાયા ઓ મહંમાયા. સુણો અર્જ આ.
અરજ અમે બહુ કરી, તોપણ કીધી ન મેહેર;
બોળાને તે બોળવી લીધો, કે ખવડાવ્યું ઝેર.
તુજ પારે મોહાયા, તેજ ધુતાયા, ઓ મહંમાયા, સુણો અર્જઆ.
સતી શિરોમણ તુજને, કહેછે સૌ લોક;
પણ કેમ સતી હું કહું, તું કપટી થોકે થોક.
તુજ કપટે ઠગાયા, ગાંડા બનાયા, ઓ મહંમાયા સુણો અર્જ આ.
ભજનમાં ભંગ પાડવા, તું ગદ્ય ગંગા તીર;
બોળવી બોળા નાથને, કામ જગાડ્યો શરીર.
ભાંગડી થઇ ભુલાયા, ચાળા ચલાયા, ઓ મહંમાયા સુણો અર્જઆ.
ખીજ વખતે નાથને, છેતરીઆ વનમાંહી;
ભમરી રૂપે થઇ જટામાં બેઠી શીતળ છાંહી.
આખું વન ભમાયા, શિવને રડાયા ઓ મહંમાયા, સુણો અર્જઆ.
ત્રીજ વખતે ટાણી, તું બતી છખીલી નાર;
રૂપ દેખાડ્યું નાથને, કામ થયો તૈયાર.
તેહ વખતે નચાયા, પાંચે પડાયા ઓ મહંમાયા, સુણો અર્જ આ

એવી રીતે શિવને, તેં છેતરીઆ આજ;
 છે ધિકાર સતી તને, કેમ ન આવે લાજ.
 તારી કંચન કાયા, શિવને ખમાયા એ મહંમાયા, સુણો અર્જુના.
 માઝા મૂકીને બોલશું, કડવું ખૂબા ખૂબ;
 કંઠણ વચન તને કહીશું, વાગશે ધૂબા ધૂબ.
 નહીં રહીશું દબાયા, ન થાશું શરમાયા, એ મહંમાયા, સુણો અર્જુના.
 ત્રીમુજા ધારી થા તૃપ્યમાની, જગાડ શ્રી જીગદીશ;
 નહીં તો બોલીશું આધું પાછું, તુજને ચડશે રીશ.
 અમે કોધે ભરાયા, સેવક આયા, એ મહંમાયા, સુણો અર્જુ આ.
 નિર્લજ નારી શિવની, પણ માત અમારી તું;
 હાથે કરીને ગાળ ખાશે, હૃદયી બોલીશું.
 મંડળી ગુણ ગાયા, જેહ ગવાયા, એ મહંમાયા સુણો અર્જુ આ.

સિખરણી વૃત્ત છંદ.

અમે યાત્ર્યા સર્વે, ગુણ અગણિતો ગાર્હ શિવના;
 તથાપી તે નાથે, નવ ધરિ અમારી અરજના.
 જરજાતા વિશ્વાસે, ત્રિપિધ દુખ તાપો દુર થવા;
 થયા સૌ નિરાસે, અમ દરદની ના મળી દવા.
 અરે માતા શક્તિ, અમપર કરણા તમ ધરે;
 કરે તારી ભક્તિ, સરવ અતિ દાસો દુખ હરે.

પાર્વતી શિવને કહે છે.

શિખરણી વૃત છંદ.

પતિ ઉઠો ખારા જડપજલદીઓ શિવહરા;
 અતિ ક્રોધે બોલો, સરવભગનો ગીસથી ભયો.
 હવે આંખો બોલો, કઠણુ શળદો એ ઉચરશે;
 મને તો તે બોલો, સુણિસુણિ અતિ હર્ષચરશે. ૧
 ભરાયા તે ગુસ્સે, મરમવચનો કે' અતિ ઘણાં;
 પટે સે'વાં મારે, વિધન દૂર કાળે ધલ તણાં
 તમે મીઠી દ્રષ્ટે, રસિક રસનાએ પ્રથમથી;
 કહો શાન્તિ શાન્તિ, વિધન હરતા તુવિણનથી. ૨
 હસાવો દાસોને, દિલગિર સહુ દૂર કર જો;
 નસાવો પાપોને, દુખ સરવ શત્રુજ હરજો.
 નહીં જશો ભોળા, ગુપત તુમ પુંદે થઇ અકું;
 પછી હુદો જોતા, પણનવ તમારે કર ચકું. ૩

શિવ પાર્વતીને કહે છે.

સાર્દૂલ વિક્રીડિત છંદ.

જાળીં છું સતી આજ કાજ પુરવા, સેવકની ઈચ્છા સહુ,
 આપીને વરદાન દુખ હરવું, સુખ દેવુ સૌને બહુ;
 તાર કહેવું મન ધરી ચાલીઓ, શક્તિ રીસે નવ થશો.
 હમણાં આવું સુખ દઈ સરવને, પણ સંતાઇ નવ જશો.

શિવે પ્રસન્ન થઇ દર્શન દીધાં.

હોારી.

- અરજ સ્વીકારી અરજ સ્વીકારી શંભુએ અમ અરજ સ્વિકારી.
 પારવતી પતિએ મેહેર કીધી, આળસ અંગથી કાઢી;
 અહ્તા વિષ્ણુ માહેશ એ પોતે, અંગે વિભૂતી ધારી;
 ક્યો નાદ શંખ વગાડી, શંભુએ અમ અરજ સ્વિકારી. ૧
- કર્મ કખાય સહુ દૂર કરવા, પર હરી ઉમીયા નારી;
 સુખ સજ્જનઓ અળગાં કરીને, બેઠા થયા કછ વાળી;
 ત્રિલોચની આંખ ઉઘાડી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૨
- ખુરી થયા ખૂબ દાસની ઉપર, કૃપા કરી કિરતારી;
 હાથ કમંડળ ત્રિસુળ લઇને, નંદી પરે અસવારી;
 સાથે લીધાં ઉમીઆ નારી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૩
- હરખથી નંદી ચલાવી ચલાવી, ભાવીક જગદા ધારી;
 દાસનાં દુખ પરાં કરવાને, નાથે કરી તૈયારી;
 છે અદ્ભુત શક્તિ અપારી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૪
- દર્શન દીધાં દાસ સરવને, કષ્ટો સરવ નિવારી;
 પરસજ પરસન પરસન થઇને, પાપ પ્રસે કીધાં ખાળી;
 ખુરી આશ સરવે અમારી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૫
- હાથ જોડી સૌ સાથ વિનંતી, સેવક બોલે ઉચારી;
 અમ તદ્દયે તમ વાસ નિરંતર, હોજો અચળ અવતારી;
 અવિચળ સુખ દો બારી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૬

શિવ જટામાં મંગ ખીરાળે, ગાળે ધમધમ કરી;
 નેમગ નાથ તમારી કૃપાએ, સન્મતિ રહેજે અમારી;
 કુચાલ ન દીમે લગારી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૭
 સદા આનંદ મંડળી માગે, દીન દીન ભક્તિ તમારી;
 મન વાંચ્છિત ફળ આપશે નિત્યે, છો શિવ અમ ઉપકારી;
 સદા જય જય જય કરી, શંભુએ અમ અરજ સ્વીકારી. ૮

આરતિ.

જયદેવ જયદેવ જય જય જગરાયા જય જય જગરાયા.
 અનિ અમાપ અત્રોક્ષિક (૨) શિવ તારી માયા જયદેવ ૧
 સદ્ગુણ વ્યોમના નાથ છો અંતર જામી (૨)
 સેવક રક્ષક ભોળા (૨) નહીં તુજમાં ખામી જયદેવ ૨
 અમજીવતર છે નાથ હાથ સઉ તારે (૨)
 તુજવિણુ ક્રોધ નથી શિવ (૨) અન્ય શરણુ મારે જયદેવ ૩
 કર જોડી માહુશ પાય તને લાગુ (૨)
 તુજ સરણુ આવીને (૨) પાપ ક્ષમા માંગુ જયદેવ ૪
 સ્થિર સચરાચર શિવ મંગલ શુભ કરી (૨)
 ભવ પતિ ભક્ત જનોના (૨) ભય સંકટ હારી જયદેવ ૫
 સત્ય સદા શિવનાથ સર્વોત્તમ સ્વામી (૨)
 અતિ ઉપકાર તમારા નિર્મલ નિષ્કામી. જયદેવ. ૬
 સકલ વિશ્વના નાથ સત્ય તમે ભાસો (૨)
 અમ હૃદયે શંકરનો (૨) છે નિશ્ચય વાસો, જયદેવ, ૭

સદવિદ્યા સદ્ગુણ સતસંગો આપો (૨)	
અંતર જામી અમારાં (૨) દુઃખો કાપો. જયદેવ	૮
આપનો પાર અપાર, રૂપિમુનિ નવ પામ્યા (૨)	
શક્તિ જોઈ તમારી (૨) મન થકી વિશ્રામ્યા. જયદેવ	૯
દૂરા આરથી દૂર શિવ રાખો અમને (૨)	
દિવ્ય પિતા શિવકરીએ (૨) વિનતી અમે તમને. જયદેવ	૧૦
કરુણાસિંધુ કૃપાલ કામો નવ જોશો (૨)	
અલ્પમતિ દાસોના (૨) અતિશય છે દોષો. જયદેવ	૧૧
સ્વાયંભુ વિભુ આપ, ત્રીભુવનમાં વ્યાપો (૨)	
સુખ સંતોષો આપી, (૨) દુખ સઘળાં કાપો. જયદેવ	૧૨
લીલા તારી અપાર, અતિઅદ્ભુત ભાસે (૨)	
અતુલપરાક્રમ તારું (૨) નવ વરણુન થાશે. જયદેવ	૧૩
ભવતારક ભગવાન ભક્તિ કરું તારી (૨)	
શિવ શિવ શિવ શબ્દોમાં (૨) રહો વૃત્તિ મારી. જયદેવ.	૧૪
અકળ કળા ન કળાય કરુણામય તારી (૨)	
દયા કરી મંડળીને (૨) મતિ આપો સારી. જયદેવ	૧૫
વિનતી અમે મહારાજ કરીએ નિત્ય તમને (૨)	
ધરીત મનોરથ હોએ (૨) તે આપો અમને. જયદેવ	૧૬
મળીને ભક્ત તમામ આરાધન કરીએ (૨)	
મુક્તિપદો મળવાને (૨) આશ સદા ધરીએ. જયદેવ	૧૭
મળી મંડળી મહારાજ અભિવંદન કરીએ (૨)	
સદાય આનંદ આપો (૨) સ્મરણુ -હૃદય ધરીએ.	૧૮
અમ ગાયું જે ગાય તે તો પસ્તાશે (૨)	
સમજી સમજી ગાશે તો વૈકુંઠ જાશે. જયદેવ,	૧૯

“ જીવ ” ગણ્યો છે શીવ પારવતી “ કાયા ” (૨)

મારે ધિક્કારેથી દાસે ગુણ ગાયા. જયદેવ.

૨૦

શ્રી માનકેશ્વરની

ગરબી.

(મારારે સ્વામી મારાથી છોટા) એ રાગ.

ભગ્નુરે નાથ માનકેશ્વર દાતા	ટેક.
પુણ્ડરે સાથ પારવતી માતા.	૧
મુંબાઇ માંહે મેહેર કરી સારી,	
ખીરાબ્યા છો શીવ જટા ધારી.	૨
ઉગમણું તો દ્વાર દીસે સારાં,	
ભગત જન ગાય ગીતો પ્યારાં.	૩
મંડપ માંહે ઠાઠ બન્યો રૂઠો,	
જોઈને જીવ થાય ખુશી પુરો.	૪
આગળ શીવ નંદી બલીહારી,	
પીતળ રૂપે બેઠો છે ગુણકારી.	૫
ગજનન ગણપતિ દુંદાળો,	
ડાબે હાથે બેઠો છે તે વહાલો.	૬
આગળ સનમુખે દીસે હનુવો,	
બજરંગ બળી તેને ગણવો.	૭
મંડપ માંહે ઝુંમર ઝળકે છે,	
તેનીરે નીચે હીરાઓ ચળકે છે.	૮
ટબલ ગોળ રાખ્યાં છે આગે,	
અહરનીશ દુંડુબી વાગે.	૯

ધરમશાળ ચોક્કર છે સારી,	
આહ્વાણુ જન ખેડે છે અહ્વાયારી.	૧૦
જ્યારે ચડી પ્રથમથી જતાં,	
જેતારે ચાલો શીવગુણુને ગાતા.	૧૧
ચપોરે કેળ કેવડીએ લેહેકે,	
વાડીમાંહે મોગરો બહુ મેહેકે.	૧૨
અતિ રૂડો બાગ બન્યો લાંછી.	
આવ્યા ખેડો હતુમંતજી જ્યાંછી,	૧૩
આવણુ માસે મેળો તમે દેખો,	
જેવાની તો જુક્તિ અતિ લેખો.	૧૪
બાળક વૃદ્ધ જુવાન નરનારી,	
મેળારે થાય માણુસ બહુભારી.	૧૫
ખેસે લાંછી વેપારી ઝાઝા,	
લાવે માલ નવા નવા તાજા.	૧૬
બધી જનતજનતતહાં મળશે,	
કીમત રોકડે રોકડી ગણશે.	૧૭
આવણુમાસમાંછી માદેવ પારે,	
સારસ્વત અહ્ન જમે હારે.	૧૮
તેમાં દર સોમ તણે દહાડે,	
આહ્વાણુને લાં મોદક જમાડે.	૧૯
દીસે કૈક ચડતાં ને ઉતરતાં,	
સરવ જન શીવ દરસન કરતા.	૨૦
કોષક લાવે શ્રીકૃષ્ણ ને દીવો,	
કોષક લાવે જુદો જુદો મેવો.	૨૧

કોઈક છુટે હાથે અક્ષત ફેંકે, પુનઃ તો દિવસે બહુ બેહેન.	૨૨
બીડા બીડ થાય ઘણી ત્યાંહી, માટે ઉભા નવ રાખે માંહી,	૨૩
ફકત કરી દરસન ને ચાલે, ખસેડી ખીજે દ્વારે ધાલે.	૨૪
ખીજે દ્વારે વાડી છે સારી, અનોખમ પૂલ અતિ બારી.	૨૫
ચાલ્યા ત્યાંથી આગળ સૌ દાસો, જોતા જાય સરવે મેળો ખાસો.	૨૬
દીડી ત્યાંહી ગાડીઓ ઉભેલી, જોતાં થાય અક્કલ તો ઘેલી.	૨૭
આવી સદા આનંદ મંડળી ત્યાં, ગાયા ગુણ શીવના મંડપમાં.	૨૮
માગે સાથ સરવે શીશનામી, અચળ સુખ આપો શીવ ગામી.	૨૯
અમારાં જે કષ્ટ કુડાં કમો, કાપો નાથ આપો સુધમો.	૩૦
કરો મેહેર વૃદ્ધિ થવા કાળે, શત્રુ કુળ કરજો શીવ પ્રાળે.	૩૧
શરણ તુજ અમશીરછે મોટું, ખીજું તુજવીણ સરવ ખોટું.	૩૨
દુઝા પુરો પુરણ બ્રહ્મચારી, ખોલો સઉ જય જય જય કારી.	૩૩

શ્રી બાબુલનાથનો.

ગરબો.

(મહાકોપ થયોતે ક્લીકાળમાં જો) એ રાગ.	
ભાવે બજો ભોળા શંભુ નાથને જો,	ટેક.
પાએ પિડો પારવતી માતને જો.	
ચાલો દરશન કરયા બાબુલનાથનાં જો,	
મોટાં ટોળાં લઇને શુભ સાથનાં જો.	૨
નાથ ટેકરી ઉપર શીવરાય છે જો,	
તેથી ટેકરી વાળો કહેવાય છે જો.	૩
પ્રથમ પગથીઆં પ્રીતે ચડો જો,	
ભીખારીનો જમાવ થયો વડો જો,	૪
ચડી ચુક્યા પગથીઆં ગણી ગણીજો,	
આવ્યા ચોકમાંને દેખી આ અચળ ધણી જો	૫
સુણ્યા ધનન ધનન ધનન ઘંટ વાગતા જો,	
દીઠા સેવકોને શીવ પાય લાગતા જો.	૬
રસિક ધામ કામ હામ દામથી બન્યું જો,	
નામ શબ્દે શબ્દે સર્વ બોલેશીવનું જો.	૭
વેદ ભણુતા બ્રાહ્મણ દીમે ત્યાં ધણા જો,	
ગુણુ ગણુતા પંડીત શીવજી તણા જો.	૮
ત્યાંથી ચાલી આવ્યા દ્વાર આગળેજો,	
જેત અખંડ ત્યાં ધીની બજેજો.	૯
ફૂલ છાબડી લઇને ગોર આવીઆ જો,	
આવો પુણ્યસો કહીને બોલાવીઆ જો.	૧૦

ગોર જાણીને પુષ્પ લીધાં તેહનાં જો.	
દરસ કરી દુખ દુર કાઢ્યાં દેહનાં જો.	૧૧
કોઇ દીઠાને લાવણી મોલતા જો,	
કોઇ દીઠા વિભુતી ચોલતાજો.	૧૨
કોઇ પાધડી ઉતારી આગળ ધરે જો,	
કોઇ નમાવે શીશ દ્વાર આગળે જો.	૧૩
કોઇ શ્રીકૃષ્ણ લઇને ચડાવતા જો,	
કોઇ મોહના ગાલ વગાડતા જો.	૧૪
અંમ જોળા કહીને પોકારતાજો,	
કોઇ કપુરે આરતી ઉતારતા જો.	૧૫
સોમવારે ત્યાં શોભા ધણી બનેજો,	
આવી સેવક પાય પડે શીવને જો.	૧૬
શીવ ઉપર છતર કોઇ લાવતા જો,	
કોઇ ફૂલ પૂલ ભાવથી ચડાવતા જો.	૧૭
પૂલ જાળી બનાવે શીવ ઉપરે જો,	
ધણે અંબાર થાય ખીલી પતરેજો.	૧૮
દુખ ટાળવાને કોઇ કરે માનતા જો,	
મન કામના તે શીવજી પુરતા જો.	૧૯
કરી દરશન હેઠે ઉતર્યા જો,	
તરત બ્રાહ્મણે હાથ આગળ ધર્યા જો.	૨૦
શ્રધ્ધા પ્રમાણે દક્ષણા દીધી જહાં જો,	
પછી પગથીઆં ઉતર્યા તહાં જો.	૨૧
બીખારીનો પોકાર મનમાં ધરોજો,	
શેઠ એક અડધીની દયા કરોજો.	૨૨

કાંઈ શંખ ઘંટ ગામને વગાડતા જો,	
કોઈ ગાય ઘાસ નાખો કહી માગતા જો.	૨૩
લુલા આંધળા બેહેરાને મુગા પાંગળાજો,	
બાળક વૃદ્ધને જીવાન કે.) રાંગળા જો.	૨૪
કોઈ આપે છે દાન જે દેવાય છે જો,	
પણ રક્ષક ભોળા રાય છે જો.	૨૫
દુખ દાળિદ્ર શીવનાથ કાપતા જો,	
ખરા ભક્તને અચળ સુખ આપતા જો	૨૬
કવિ મોટા મોટા થાકી જશે જો,	
પણ વર્ણન શીવનું નવથશે જો.	૨૭
શીવ રાય શીવ રાય તમે સૌ કહો જો,	
ભજન કરી અચળ સુખ બહુ મળે જો.	૨૮
હાથ જોડીને માગો શીવ કને જો.	
નાથ સહાય કરજો આપ અમને જો.	૨૯
અમ નિંદા કરનારા તે સહુજો,	
દુખ દેખાડ જે નાથજી બહુજો.	૩૦
ધર્મ ધ્યાન ઉપરે તું રખાય જોજો,	
ભીડ પડે તે વખતે આવજો જો.	૩૧
દાસ આશ ખાસ આપની રાખતા જો,	
“ સદા આનંદ ” શીવ પાય લાગતા જો.	૩૨

(સમાપ્ત .)

આગળથી ધરાક થનાર સાહેબોનાં નામ.

૨૫ ઠકર હરદાસ પુનજી	૧ શા. દેવરાજ માધવજી
૨૫ ચુનીલાલ મગનલાલ નારદીપુર	૧ સોની દેવચંદ ધરમચંદ
૧૦ રાવળ પરશોત્તમ મગનલાલ „	૧ ઠકર દેવચંદ મોરારજી
૧૦નથુભાઈ મેગજીભાઈ મોથારા.	૧ મગનલાલ બાપુભાઈ
૧૦જેસી ખટાઉ ત્રીકમ કછનળીઆ	૧ ડાહ્યાભાઈ નરભેરામ
૧૦ જેસી મુલજી ઉકેડા „ „	૧ જોષ્ઠતારામ અંબારામ
૧૦ અંબાલાલ મથુરદાસ પળીએડ	૧ છગનલાલ પુંજરામ માણસા
૫ રા. રા. ચુનીલાલ મથુરદાસ „	૧ હરગોવન પુંજરામ „
૫ શા જીવરાજભગવાનદાસ લોધીકા	૧ જેસી જોઠારામ સુંદરજી
૫ રા. નથુભાઈદેવકરજી „	૧ સોની લાલજી જોઠા
૫ શા. ચુનીલાલ હડીસંધ પેથાપુર	„ સોની પીતાંબર
૫ સોની ધરમસી તુલસીદાસ	„ ખત્રી શીવજી દામજી
૫ પંડ્યાજીવરામ ખુશાલ બલોલ	„ શા. વ્રજલાલ આણંદજી
૨ પંડ્યા નાનાલાલ અમૃતરામ	„ સોની જોઠા કેરાવજી
૨ શીવશંકર અમીરામ નારદીપુર	„ મયાશંકર મોતીરામ
૨ હરગોવન પ્રભાશંકર પળીએડ	„ મુલતાની તેજમલ રામદાસ
૨ હરગોવન છગનલાલ નારદીપુર	„ મુલતાની સુખાનંદ મહતરાય
૨ ઠકર ટોપણ સુંદરજી	„ ઠકર. શામજી કાનજી
૨ મયાશંકર રતનજી	„ શા. ઉદેચંદ ગોપાળજી
૨ ઠકર લખમીદાસ ઉકેડા	„ ઠકર. ગોપાળજી ચતુભુજ
૨ ઠકર નારાણ શીવજી	„ જેસી દેવજી મુલજી
૨ જેસી દયાળ શીવજી	„ ઠકર.નથુ રામદાસ
૨ જેસીલાલજી માલજી	„ રાજગર લખમીદાસ ભવાનજી
૨ મારતર લલુભાઈ આદીતરામ	„ ઠકર નારણજી કાનજી
૧જેની ખીમજી ત્રીકમ કછનળીઆ	„ પંડ્યા દયાશંકર રતનજી
૧ શા રાગવજી થોભણ	„ રતનસી લાલજી
૧ જેસી ઠકરસી બેચર	„ જેસી ઉમરશી લીલાધર
૧ જેસી રામવજી જોરામ	„ ઠકર જીવરાજ મોરારજી

„ ઠંકર બીમળ મોરારજી
 „ જ્યારામ લખમીદાસ
 „ લીલાધર નારાણજી
 „ વેલજી જેઠાભાઈ
 „ જોસી ચતુભુજ દેવજી
 „ ઠંકર રવજી કુવરજી
 „ શા. લલુ જમનાદાસ
 „ ઠંકર પ્રેમજી ગોપાળ
 „ જોસી કુવરજી નારાણજી
 „ જોસી નેતુ મુલજી
 „ ઠંકર મુલજી રામજી
 „ ઠંકર શામજી કાનજી
 „ ખીમજી હરીરામ
 „ મોનજી શાવજી
 „ નારાણ ભાગચંદ
 „ ઠંકર ખેતસી રતનજી
 „ કાનજી ગંગાદાસ
 „ જોસી કાનજી ચરજી
 „ ઠંકર ભાણજી ગોપાળ
 „ ઠંકર ઘેલા દેવસી
 „ ભટ ગોપાળજી ગવરીશંકર
 „ આરોટ ભવાન કુવરજી
 „ જોસી મોનજી લાલજી
 „ જોસી ઘેલા હરીરામ
 „ ઠંકર નારાણજી લાલજી
 „ જોસી કલાણજી રણછોડ
 „ જોસી માથજી દેવજી
 „ જોસી દયારામ વાગજી

„ જોસી માવજી કેરજી
 „ જોસી ગુલુ શામજી
 „ ઠંકર લખુ રવજી
 „ ભણસાલી ટોપણ દેવજી
 „ ઠંકર દયાળ જાદવજી
 „ રાજગર વસનજી લાલજી
 „ ઠંકર સુરજી ખેતસી
 „ ઠંકર માવજી નારાણજી
 „ ઠંકર સુંદરજી પ્રેમજી
 „ ઠંકર મથુરાદાસ વલભરામ
 „ ઠંકર મુળજી લધા
 „ ઠંકર કલાણજી ચતુભુજ
 „ લખમીરામ કલાણજી
 „ ઠંકર શામજી રામદાસ
 „ સુંદરજી પ્રેમજી
 „ માવજી નારાણજી
 „ જોસી દયારામ ખીમજી
 „ જોસી મેગજી ભોળભાઈ
 „ શા. કાલીદાસ લીલાધર
 „ ઠંકર મોરારજી વેલજી
 „ ઠંકર ગોવીંદજી ખટાઉ
 „ ઠંકર ચાંપસી ગોકળદાસ
 „ ઠંકર લખમીદાસ ખેતસી
 „ ઠંકર ચના ટોપણ
 „ ઠંકર જેઠા ત્રીકમ
 „ ઠંકર દેવજી લધા
 „ જોસી છખીલા ટોપણ
 „ રા. રા. પરમાનમ સુધરામ

ઝાડેર ખખર

આ ચોપડી મળવાનાં ઠેકાણા નીચે વાંચો.

મુંબઈ બડગાદી શા લીલાધર જોષીતાદાસની દુકાને ઠકર હરદાસ પુંજભટ્ટી.

„ ખલાસી ચકલામાં-ઠકર નયુભાઈ મેગજી કછ મોથારાવાત્ર.
ધર નં ૪૮ પેહેલે માળે

„ કુંગરીખખર વિદ્યા પ્રકાશોત્તેજક મુન્નરાતી સ્કૂલના મા-
લિક પરસોતમ મગનલાલ રાવલ.

“ આબુલનાથની ટેકરી ઉપર મહારાજ મગનલાલ ભગવાનદાસ
ઉપર લખેલા ઠેકાણાંથી શેકડી કાઢતે વેચાતી મલશે ખહારગા
મ વાલાએ નીચે સહીકરનારને નામે પાટપેડ કાગલ લખી મો
કલવો. નાટપેડ કાગલ લેવામાં આપશે નહીં.

આ સિવાય જેજે ઠેકાણે શીત્રોપાશના નામનું લખેલું પાટી કે
હશે ત્યાંથી પણ મલશે.

જ્ઞાનોદય કવિતાઓ તથા અબાણુ સબાણુ સંવાદ નામની
ખાસક જ્ઞાનવર્ધકમાં ફાયદાદાર ચોપડી પણ નીચે સહી કરનાર
પ્રાસેથી મળશે.

મેનેજર મણીલાલ મગનલાલ,

મુંબાઈ કુંગરી ખખર સ્કૂલ

